

**Управління охорони здоров'я  
Харківської обласної державної адміністрації  
Комунальний заклад охорони здоров'я  
Куп'янський медичний коледж імені Марії Шкарлетової**

**ЗБІРНИК №3  
АКУШЕРСЬКИЙ ПРАКТИКУМ  
(Алгоритми практичних навичок)**

**Куп'янськ  
2016**

*Автор розробки: Коцюра Л.В., –  
лікар акушер-гінеколог,  
викладач дисциплін акушерсько-гінекологічного циклу,  
спеціаліст вищої категорії*

*Обговорено і ухвалено на засіданні  
циклової комісії  
педіатрії, акушерства та гінекології*

*Рецензенти:*

*Трубчанінова Л.Г., - заслужений лікар України, кандидат медичних  
наук, лікар акушер-гінеколог вищої категорії*

*Під загальною редакцією  
директора Куп'янського медичного коледжу  
імені Марії Шкарлетової  
Брянцева О.М.*

<b>ВСТУП</b> .....	8
<b>ПЕРЕДМОВА</b> .....	9
<b>РОЗДІЛ I. КЛАСИЧНЕ АКУШЕРСТВО</b> .....	9
ВИМІРЮВАННЯ ДІАГОНАЛЕЙ РОМБА МІХАЕЛІСА .....	9
ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЖНЬОЇ КОН'ЮГАТИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ ІНДЕКСУ СОЛОВ'ЙОВА .....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ ДОВЖИНИ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО ПЛОДА.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИЗНАЧЕННЯ ОЧІКУВАНОЇ ВАГИ ПЛОДА.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИЗНАЧИТИ ТЕРМІН ВАГІТНОСТІ РІЗНИМИ СПОСОБАМИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНУ ПОЛОГІВ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНУ ДЕКРЕТНОЇ ВІДПУСТКИ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ ДОДАТКОВИХ РОЗМІРІВ ТАЗУ .....	Ошибка! Закладка не определена.
<b>РОЗДІЛ II. ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ. ДІАГНОСТИКА, ОБСТЕЖЕННЯ, СПОСТЕРЕЖЕННЯ.</b> .....	Ошибка! Закладка не определена.
ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ З ВАГІТНОЮ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ПІДГОТОВКА МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА .....	Ошибка! Закладка не определена.
ПІДГОТОВКА РУК МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА ДО РОБОТИ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ПІДГОТОВКА ВАГІТНОЇ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ДЕЗІНФЕКЦІЯ ВИКОРИСТАНОГО ОБЛАДНАННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ОГЛЯД ШИЙКИ МАТКИ В ДЗЕРКАЛАХ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ПІХВОВЕ ТА БІМАНУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ ЗОВНІШНІХ РОЗМІРІВ ТАЗУ .....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ РОЗМІРІВ ПЛОЩИНИ ВИХОДУ З ТАЗУ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИМІРЮВАННЯ ДІАГОНАЛЬНОЇ КОН'ЮГАТИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ЗОВНІШНЄ АКУШЕРСЬКЕ ОБСТЕЖЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИЙОМІВ ЛЕОПОЛЬДА – ЛЕВИЦЬКОГО .....	Ошибка! Закладка не определена.

ВИМІРЮВАННЯ ОБВОДУ ЖИВОТА ТА ВИСОТИ СТОЯННЯ ДНА МАТКИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

**Закладка не определена.**

ВИСЛУХОВУВАННЯ СЕРЦЕБИТТЯ ПЛОДА..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПРОВЕДЕННЯ ПРОБИ МАК-КЛЮРА – ОЛДРИЧА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЯВЛЕННЯ НАБРЯКІВ РІЗНИМИ СПОСОБАМИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЯКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ БІЛКА В СЕЧІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИМІРЮВАННЯ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ СЕРЕДНЬОГО ТА ПУЛЬСОВОГО ТИСКУ **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИКОРИСТАННЯ РОТОРОЗШИРЮВАЧА ТА ЯЗИКОТРИМАЧА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ФОРМИ ТАЗУ ЗА ДАНИМИ ЗОВНІШНІХ ВИМІРЮВАНЬ **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ ЗВУЖЕННЯ ТАЗУ ЗА ДАНИМИ ЗОВНІШНІХ ВИМІРЮВАНЬ  
..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЗБИРАННЯ АКУШЕРСЬКОГО АНАМНЕЗУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПІДГОТОВКА ВАГІТНОЇ ДО УЛЬТРАЗВУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ **Ошибка! Закладка не определена.**

СКЛАСТИ НАБІР ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ШТУЧНОГО АБОРТУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

**РОЗДІЛ III. АКАДЕМІЧНЕ АКУШЕРСТВО.**..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩИН ТАЗУ ТА ЇХ РОЗМІРИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОСНОВНІ АНАТОМІЧНІ ОРІЄНТИРИ ГОЛІВКИ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ВІДНОШЕННЯ ГОЛІВКИ ПЛОДА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДО ПЛОЩИН ТАЗУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ПЕРЕДНЬОГО ВИДУ ПОТИЛИЧНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ  
..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

У РАЗІ ЗАДНЬОГО ВИДУ ПОТИЛИЧНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ТАЗОВОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**

БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ЗАГАЛЬНОРІВНОМІРНОЗВУЖЕНОГО ТАЗУ, ПЕРЕДНІЙ  
ВИД ПОТИЛИЧНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛОДА..... **Ошибка! Закладка не определена.**

- БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ПРОСТОГО ПЛОСКОГО ТАЗУ, ПЕРЕДНІЙ ВИД ПОТИЛИЧНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ПЛОСКОРАХІТИЧНОГО ТАЗУ, ПЕРЕДНІЙ ВИД ПОТИЛИЧНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ПЕРЕДНЬОГОЛОВНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛОДА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ЛОБНОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**
- БІОМЕХАНІЗМ ПОЛОГІВ У РАЗІ ЛИЦЕВОГО ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**
- РОЗДІЛ ІV. ВЕДЕННЯ ПОЛОГІВ. ОПЕРАТИВНЕ АКУШЕРСТВО...** **Ошибка! Закладка не определена.**
- ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ З РОДІЛЛЕЮ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПІДГОТОВКА МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА ДО РОБОТИ **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПІДГОТОВКА РОДІЛЛІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ОБРОБКА РУК ДЛЯ ПРИЙМАННЯ ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРИЙМАННЯ РОДІЛЛІ В ПОЛОГОВИЙ БУДИНОК ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- САНІТАРНА ОБРОБКА РОДІЛЬ ПІД ЧАС ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПІДГОТОВКА ВСЬОГО НЕОБХІДНОГО ДЛЯ ПРИЙМАННЯ ПОЛОГІВ **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВЕДЕННЯ ПАРТОГРАМИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- СКЛАДАННЯ НАБОРУ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ КЕСАРСЬКОГО РОЗТИНУ **Ошибка! Закладка не определена.**
- СКЛАДАННЯ НАБОРУ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ПЛОДУРІЙНІВНОЇ ОПЕРАЦІЇ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРУ ТА ТРИВАЛОСТІ ПЕРЕЙМІВ. **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВЕДЕННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРИЙМАННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- АКУШЕРСЬКА ДОПОМОГА «ЗАХИСТ ПРОМЕЖИНИ» . **Ошибка! Закладка не определена.**
- ЗНЕБОЛЕННЯ ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- САМОЗНЕБОЛЕННЯ ПОЛОГІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВІДДІЛЕННЯ НОВОНАРОДЖЕНОГО ВІД МАТЕРІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОЦІНКА СТАНУ НОВОНАРОДЖЕНОГО ЗА ШКАЛОЮ АПГАР..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОЦІНКА СТАНУ НЕДОНОШЕНОГО НОВОНАРОДЖЕНОГО ЗА ШКАЛОЮ ДОВНЕСА – СІЛЬВЕРМАНА..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПЕРВИННИЙ ТУАЛЕТ НОВОНАРОДЖЕНОГО ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПІДГОТОВКА ТА ЗАПОВНЕННЯ БРАСЛЕТОК ТА МЕДАЛЬЙОНІВ ДЛЯ НОВОНАРОДЖЕНОГО ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ВІДДІЛЕННЯ ПЛАЦЕНТИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЗОВНІШНІ ПРИЙОМИ ВИДІЛЕННЯ ПОСЛІДУ, ЩО ВІДДІЛИВСЯ .... **Ошибка! Закладка не определена.**

АКТИВНЕ ВЕДЕННЯ ІІІ ПЕРІОДУ ПОЛОГІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОГЛЯД ПОЛОГОВИХ ШЛЯХІВ НА ЦІЛІСТЬ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОГЛЯД ПОСЛІДУ НА ЦІЛІСТЬ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЦІНКА КРОВОВТРАТИ ПІД ЧАС ПОЛОГІВ. ПРАВИЛА ВІДНОВЛЕННЯ ОЦК..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ВИЗНАЧЕННЯ ЧАСУ ЗСІДАННЯ КРОВІ ЗА МЕТОДОМ ЛІ – УАЙТА **Ошибка! Закладка не определена.**

ПРОФІЛАКТИКА ГІПОТОНІЧНОЇ КРОВОТЕЧІ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПРИЛІЖКОВИЙ ТЕСТ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

МАСАЖ МАТКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПРИТИСНЕННЯ ЧЕРЕВНОЇ АОРТИ ДО ХРЕБТА. БІМАНУАЛЬНА КОМПРЕСІЯ МАТКИ. .... **Ошибка! Закладка не определена.**

БІМАНУАЛЬНА КОМПРЕСІЯ МАТКИ. .... **Ошибка! Закладка не определена.**

ТЕСТ «БІЛОЇ ПЛЯМИ» ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОПЕРАЦІЯ РУЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ТА ВИДІЛЕННЯ ПОСЛІДУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОПЕРАЦІЯ РУЧНОЇ РЕВІЗІЇ ПОРОЖНИНИ МАТКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕМОНСТРАЦІЯ РУЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ЧИСТО СІДНИЧНОМУ ПЕРЕДЛЕЖАННІ ЗА МЕТОДОМ ЦОВ'ЯНОВА-1 ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕМОНСТРАЦІЯ РУЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ НОЖНОМУ ПЕРЕДЛЕЖАННІ ЗА МЕТОДОМ ЦОВ'ЯНОВА-2..... **Ошибка! Закладка не определена.**

КЛАСИЧНА РУЧНА ДОПОМОГА ПРИ СІДНИЧНИХ ПЕРЕДЛЕЖАННЯХ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**

- СХЕМА ІНДУКЦІЇ ПОЛОГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРОВЕДЕННЯ АМНІОТОМІЇ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- СПОСОБИ ПРИГНІЧЕННЯ ПОЛОГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ РОЗКРИТТЯ ШИЙКИ МАТКИ ЗОВНІШНІМИ СПОСОБАМИ  
..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ВАСТЕНА, ЦАНГЕНМЕЙСТЕРА **Ошибка! Закладка не определена.**
- ДІАГНОСТИКА РОЗГИНАЛЬНИХ ПЕРЕДЛЕЖАНЬ ПЛОДА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВЕДЕННЯ ПОЛОГІВ У РАЗІ РОЗГИНАЛЬНИХ ПЕРЕДЛЕЖАНЬ ГОЛІВКИ ПЛОДА **Ошибка! Закладка не определена.**
- НАБІР ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОГЛЯДУ І ЗАШИВАННЯ ПОЛОГОВИХ ШЛЯХІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРОВЕДЕННЯ ПЕРІНЕОТОМІЇ, ЕПІЗІОТОМІЇ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПЕРІНЕОТОМІЯ. .... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ЕПІЗІОТОМІЯ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- НАКЛАДАННЯ ШВІВ НА ПРОМЕЖИНУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- НАКЛАДАННЯ ШВІВ НА ШИЙКУ МАТКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- РОЗДІЛ V. ВЕДЕННЯ ПІСЛЯПОЛОГОВОГО ПЕРІОДУ. ДОГЛЯД ЗА ПОРОДІЛЛЯМИ.**  
..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРОВЕДЕННЯ ТУАЛЕТУ ПОРОДІЛЬ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ДОГЛЯД ЗА ШВАМИ НА ПРОМЕЖИНІ ТА ШИЙЦІ МАТКИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ОЦІНКА СТАНУ ІНВОЛЮЦІЇ МАТКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ВИЗНАЧЕННЯ ДОБОВОГО, НІЧНОГО ТА ПОГОДИННОГО ДІУРЕЗУ **Ошибка! Закладка не определена.**
- СКЛАСТИ НАБІР ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ВИШКРІБАННЯ ПОРОЖНИНИ МАТКИ. . **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПІДГОТОВКА МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ ДО ГОДУВАННЯ ДИТИНИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРОФІЛАКТИКА ЛАКТАЦІЙНОГО МАСТИТУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ПРИКЛАДАННЯ ДИТИНИ ДО ГРУДІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
- РІЗНІ СПОСОБИ ПРИКЛАДАННЯ ДИТИНИ ДО ГРУДІ ... **Ошибка! Закладка не определена.**
- ТЕХНІКА ЗЦІДЖУВАННЯ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

**РОЗДІЛ VI. НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В АКУШЕРСТВІ. ....** **Ошибка!**

Закладка не определена.

ОЦІНКА СТАНУ ЖІНКИ ЗА ОБ'ЄКТИВНИМИ ОЗНАКАМИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ПОЗАЛІКАРНЯНИХ ПОЛОГІВ.

..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ПОПЕРЕЧНОГО ЗАПУЩЕНОГО ПОЛОЖЕННЯ ПЛОДА ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ВИПАДІННЯ ПЕТЕЛЬ ПУПОВИНИ ТА ДРІБНИХ ЧАСТИН ПЛОДА..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА НОВОНАРОДЖЕНОМУ. ПЕРВИННА РЕАНІМАЦІЯ ДИТИНИ, ЩО НАРОДИЛАСЯ В АСФІКСІЇ **Ошибка! Закладка не определена.**

ЗАКРИТИЙ МАСАЖ СЕРЦЯ: ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ТЯЖКОЇ ФОРМИ ПРЕЕКЛАМПСІЇ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ НАПАДУ ЕКЛАМПСІЇ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ЗАГРОЗИ РОЗРИВУ МАТКИ **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ КРОВОТЕЧІ З ПРИВОДУ ПЕРЕДЛЕЖАННЯ ПЛАЦЕНТИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ КРОВОТЕЧІ З ПРИВОДУ ПЕРЕДЧАСНОГО ВІДШАРУВАННЯ ПЛАЦЕНТИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ЕМБОЛІЇ АМНІОТИЧНОЮ РІДИНОЮ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В ТРЕТЬОМУ ПЕРІОДІ ПОЛОГІВ. ... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ГІПОТОНІЧНОЇ ПІСЛЯПОЛОГОВОЇ КРОВОТЕЧІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ ГЕМОРАГІЧНОГО ШОКУ ... **Ошибка! Закладка не определена.**

НЕВІДКЛАДНА ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА В РАЗІ АНАФІЛАКТИЧНОГО ШОКУ **Ошибка!**  
**Закладка не определена.**



ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА «ГОСТРОГО ЖИВОТА» **Ошибка! Закладка не определена.**

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

## ВСТУП

Збірник ілюстрованих практичних навичок складено відповідно до діючих програм навчальних дисциплін «Акушерство», «Медсестринство в акушерстві», «Невідкладні стани в акушерстві» для студентів вищих медичних навчальних закладів I-II рівня акредитації спеціальностей 5.110.101 «Лікувальна справа», 5.110.102 «Сестринська справа», 5.110.107 «Акушерська справа», затверджених Міністерством охорони здоров'я України.

Крім практичних навичок в збірник включено перелік основних чинних на території України наказів МОЗ України з коротким їх тлумаченням, які регламентують роботу пологодопоміжних установ.

Збірник має перелік всіх практичних навичок згідно до діючих програм для студентів вищих медичних навчальних закладів I-II рівня акредитації, які отримують кваліфікацію медична сестра, фельдшер та акушерка.

## ПЕРЕДМОВА

«Немає на світі дивнішого дива, ніж народження людини. Немає на землі святішого діла, ніж допомагати дитині народитися», - так сказала онука Володимира Мономаха велика княгиня Євпраксія ще в 12 сторіччі. Ще багато віків люди будуть повторювати ці слова.

Я вдячна тим, хто обрав нелегкий шлях медика. Людина, яка вчиться лікувати, допомагати хворим, вчиться цілком віддавати себе людям.

Складаючи цей посібник, я намагалась зацікавити вас, довести, що як життя починається «ad ovo», так і медицина починається з акушерства. Хочу звернути вашу увагу на те, що акушерство дуже специфічний розділ медицини. Бо вагітна і роділля – це не хворі жінки, але вони потребують вашої подвійної уваги, бо в ваших руках два життя – жінки і майбутньої дитини.

Пропоную вашій увазі дещо незвичну класифікацію професійних навичок та вмінь. Ви зустрінете навички класичного акушерства, які зараз використовуються досить рідко; академічного акушерства, яке передбачає знання акушерської механіки, математичних розрахунків та звичних мануальних навиків і професійних вмінь, які будуть необхідні в подальшій роботі як акушерці, так і фельдшеру з медичною сестрою.

Хотілося б, щоб ви зацікавилися акушерством, зрозуміли його, пізнали цей найцікавіший розділ медицини і, можливо, пов'язали з ним життя. Пишайтеся професією, яку ви обрали, адже все своє життя ви будете допомагати людям. А головне, ви повинні завжди пам'ятати, що знаєте дуже мало і завжди прагнути до більшого.

## РОЗДІЛ І. КЛАСИЧНЕ АКУШЕРСТВО.

В цьому розділі вашій увазі пропонуються практичні навички, які зараз не часто застосовуються на практиці, але які становлять основу класичного акушерства. В умовах, де немає можливості ультразвукової діагностики вагітності, завдяки своїм професійним знанням та вмінням ви зможете швидко розрахувати термін вагітності, термін очікуваних пологів, оцінити параметри внутрішньоутробного плода (його довжину та вагу) та відповідність цих параметрів різним термінам вагітності; оцінити розміри тазу жінки, знати його додаткові розміри та оцінити відповідність між плодом та пологовыми шляхами.

### ВИМІРЮВАННЯ ДІАГОНАЛЕЙ РОМБА МІХАЕЛІСА

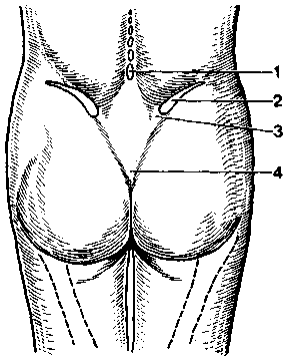
**Ромб Міхаеліса:** Попереково-крижовий ромб (ромб Міхаеліса) становить собою площину на задній поверхні крижів : верхній кут його міститься в заглибині під остистим відростком V поперекового хребця і є початком середнього крижового гребня; бокові кути відповідають задньо-верхнім остям клубових кісток; нижній –

верхівці крижів. Згори і ззовні ромб обмежений виступами великих спинних м'язів, знизу і ззовні – виступами сідничних м'язів. При нормальних розмірах тазу ромб чітко визначений, він має правильну форму, вертикальна діагональ 11 см ( відповідає розмірам справжньої кон'югати), горизонтальна діагональ – 9 см.. Їх сума в нормі відповідає зовнішній кон'югати – 20 см.

При неправильній будові тіла і формі тазу ромб виражений нечітко, його форма змінюється .

**Мета маніпуляції:** знати розміри тазу в кожному конкретному випадку, мати уявлення про можливість розродження вагітної природними пологовими шляхами.

**Необхідне обладнання :** кушетка, сантиметрова стрічка.



**Послідовність дій:**

1. Жінка стоїть з оголеною спиною та сідницями;
2. Медпрацівник стає з правого боку від жінки.
3. Сантиметровою стрічкою вимірюємо діагоналі ромба Міхаеліса.
4. Визначаємо відповідність їх розмірів нормі.

1 — остистий відросток біля поперекового хребця;

2 — клубовий гребінь;

3 — задня верхня ость;

4 — верхівка крижової кістки

**Повна версія зазначеного підручника знаходиться в бібліотеці кабінету**

**№3**

**«МЕДСЕСТРИНСТВО В АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ.  
РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ»**

**Завідувач кабінетом – Коцюра Л.В.**